

Ministerie van OCW
Minister Van Engelshoven
Postbus 16375
2500BJ 's-Gravenhage

Houttuinlaan 6
3447 GM Woerden
Postbus 2051
3440 DB Woerden

Woerden,
17 mei 2020

Doorkiesnummer:
0348 - 75 35 44

Onderwerp:

Uw brief van:

T: 0348 - 75 35 00

F: 0348 - 75 35 01

E: info@mboraad.nl

www.mboraad.nl

Geachte minister Van Engelshoven,

Op 17 april 2020 heeft u het wetsvoorstel Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs ter internetconsultatie voorgelegd. De wijziging voorziet in een vereenvoudiging van de bestuurlijke inrichting van het stelsel voor beroepsonderwijs door omvorming van het aoc tot verticale scholengemeenschap en een andere invulling van bevoegd gezag (Wet bestuurlijke harmonisatie beroepsonderwijs). Graag brengt de MBO Raad haar zienswijze in..

Algemeen

Het wetsvoorstel voorziet in regels om de samenwerking tussen mbo-scholen onderling én tussen mbo-scholen en vo-scholen te stimuleren. Diverse bepalingen uit de WVO en de WEB belemmeren op bepaalde cruciale onderdelen een effectieve samenwerking tussen onderwijsbesturen, zowel tussen vo-scholen en mbo-scholen als tussen mbo-scholen onderling. Het wetsvoorstel heft die belemmeringen op door de volgende maatregelen:

1. Aoc's worden omgevormd tot een verticale scholengemeenschap.
2. Het vormen van nieuwe verticale scholengemeenschappen wordt mogelijk gemaakt.¹
3. De term bevoegd gezag wordt gherdefinieerd naar de rechtspersoon die de mbo-school in stand houdt.

¹ De MBO Raad wijst er op dat dit betekent dat de rechtspersoon die de vo-scholen en mbo-scholen in een verticale scholengemeenschap in stand houdt ook de huisvestingskosten van de vo-school dient te dragen. Het macrobudget dient hiervoor te worden aangevuld om geen financiële blokkades voor samenwerking te creëren.

4. De bestuursoverdracht (bestuurlijke fusie met behoud van eigenheid) wordt aantrekkelijker gemaakt.

De MBO Raad herkent en erkent de belemmeringen die het wetsvoorstel weg wil nemen en juicht deze vier maatregelen toe. Ze faciliteren de zeer gewenste flexibilisering van de samenwerkingsmogelijkheden, mede doordat binnen bestaande en nieuwe samenwerkingen met het vo voordelen worden behaald ten aanzien van medezeggenschap en re-allocatie van middelen. De optie om een verticale scholengemeenschap te vormen maakt dat bestaande bestuurlijk-juridische constructies minder complex kunnen worden.

Maatregel vorming verticale scholengemeenschap gaat niet ver genoeg

De maatregel die het mogelijk maakt om een nieuwe verticale scholengemeenschap te vormen gaat echter nog niet ver genoeg. Op twee onderdelen beperkt het wetsvoorstel de vorming van een verticale scholengemeenschap onnodig. Deze onderdelen zijn:

1. De schoolsoorten waarmee een verticale scholengemeenschap kan worden gevormd
2. Het aantal scholen per schoolsoort waarmee een verticale scholengemeenschap kan worden gevormd.

Het wetsvoorstel voorziet in de vorming van een verticale scholengemeenschap tussen één mbo-school en één vo-school per schoolsoort. De mogelijke soorten zijn scholen voor praktijkonderwijs (pro), voorbereidend beroepsonderwijs (vbo) en voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs (mavo). Het wordt dus niet mogelijk om een verticale scholengemeenschap te vormen met scholen voor hoger algemeen voortgezet onderwijs (havo) en scholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo) en met meerdere scholen van dezelfde schoolsoort. Dit beperkt de samenwerkingen tussen een mbo-school en vo-scholen in *bestaande* bestuurlijk-juridische constructies en blokkeert *toekomstige* samenwerkingen met het vo. Terwijl, anticiperend op de dalende leerlingen- en studentenaantallen, juist aan wettelijke handvatten voor die samenwerking een grote behoefte is om het bestaande opleidingsaanbod te behouden. Dit lichten wij hieronder toe.

Nieuwe samenwerkingen

De beperkingen zorgen voor onvoldoende voordelen bij nieuwe samenwerkingen met het vo. Eén van de aanleidingen voor dit wetsvoorstel is de komende krimp in studentenaantallen. In bepaalde regio's kan deze krimp oplopen tot 30% en kan het aangaan van een samenwerking tussen mbo en vo van zeer grote waarde zijn of zelfs een noodzaak. De praktijk leert echter dat vanwege de krimp en schaalvoordelen veel vo-scholen al onderdeel zijn van een scholengemeenschap met meerdere scholen per schoolsoort en in de meeste gevallen ook met havo en vwo in het aanbod. De samenwerking mbo en vo in een verticale scholengemeenschap is voor deze vo-scholengemeenschappen niet mogelijk zonder de bestaande samenwerkingen op te heffen. Dit zal in de praktijk natuurlijk een te grote drempel blijken.

Bestaande bestuurlijk-juridische constructies

In het bekostigd mbo- zijn er minimaal 22 rechtspersonen die op dit moment vo-scholen in stand houden. Van minimaal zeven daarvan is bekend dat zij meerdere vo-scholen van dezelfde schoolsoort in stand houden. Daarnaast houden ook minimaal zeven van deze 22 vo-scholen voor havo en/of vwo in stand. Voor een groot gedeelte van de 22 rechtspersonen is de vorming van een verticale scholengemeenschap met alle mbo-scholen en vo-scholen niet mogelijk. Dit betekent dat er scholen buiten de scholengemeenschap blijven en dat de voordelen dus niet worden bereikt. Voor deze rechtspersonen is er onvoldoende reden om een verticale scholengemeenschap te vormen. En blijven er om aan regelgeving te voldoen onnodig complexe bestuurlijk-juridische constructies bestaan en kan de medezeggenschap onvoldoende effectief worden georganiseerd.

De MBO Raad is positief over het wetsvoorstel en hoopt op een spoedige inwerkingtreding. Echter, het succes van dit noodzakelijke wetsvoorstel is gebaat bij het wegnemen van onnodige beperkingen. Wij verzoeken u met klem het wetsvoorstel aan te passen op deze onnodige beperkingen.

Met vriendelijke groet,

MBO Raad

Frank van Hout

Waarnemend voorzitter

